

EMM. A SCHELE STRATE

30

in urbe Roma obtulit hæc: patenam argenteam, pensantem libras 30. urnas argenteas duas pensantes libras 20. scyphum argenteum pensantem libras 10. Calices ministeriales argenteos 3. pensantes libras binas: coronam argenteam pensantem libras 10. fundum Astonianum viâ Claudiâ praestantem solidos 30. fundum Vaceanum viâ Appiâ praestantem solidos 40. & trimisios duos: fundum Orreum viâ Ardeatinae praestantem solidos 55. & trimisium unum. Hæc omnia auctor libri Pontificalis, qui cum Romæ scriperit, si Bibliothecæ Apostolice, aut Archivo non praepositus fuerit, accessum saltem ad ea habuit, & inde notitiam donationum habuisse videtur, eaque pro augendis Pontificum gestis usum fuisse. Unde colligere licet, quanti fieri mereantur illa, quæ hac de re in libro Pontificali continentur, cum vel ex Sedis Apostolice Archivis, vel ex Catalogis quarto, & sexto seculo concinnatis, defumpta sint, atque hæc quidem de priori parte libri Pontificalis, quæ ab uno, eadem auctore à D. Petro, usque ad Zachariam Papam contexta est.

6. De Zacharia, & sequentium Pontificum Actis usque ad Nicolaum Primum facilius nos expediemus, cum jam suprà monstratum sit, quod ab auctoriis coætaneis, qui Romæ vixerunt conscripta sint. Sic Zacharia, Stephani III. & Pauli gesta scripta auctor Romanæ Ecclesiæ Clero adscripta, & forsitan Archivio Apostolico præpositus. Sic etiam vita Stephani IV. & Hadriani primi ab auctore synchroño, qui Basilicæ Lateranensis aut Vaticanae Clero adscriptus erat, edita fuerunt, ut cap. 6. num. 5. ostendimus. Auctor vita Leonis III. forsitan è Clero Basilicæ Sancti Pauli fuit, ut eodem capite innuitur num. 6. Paschalis, & trium Successorum Eugenii II. Valentini, & Gregorii III. vitæ ab auctoriis Romanis conscriptas esse circa eorundem Pontificum tempora, patet ex numero 7. Sergii II., & Leonis IV. gesta non modo ab auctore Romano, & contemporaneo, sed magna auctoritatibz viro, & oculato teste fuisse descripta, monstravimus numero 8. Et quamvis ignoratur qui Benedicti III. vita exararit, ab auctore tamen contemporaneo editam fuisse, oportuit; si quidem concinnata fuit ante Anafastium Bibliothecarum, qui vitam illam cum vita Nicolai Primi, qui Benedicto succedit, à se conscriptis libro Pontificali adjecta, ut facilè conjectare licet ex iis, quæ numero 9. capituli sæpe citati tradidimus.

7. Nec solum ab auctoriis coætaneis, sed etiam ex authenticis Romanæ Ecclesiæ monumentis historia Pontificia secunda hujus partis conscripta fuit. Si enim Romanorum Pontificum, qui ab anno 742. usque post noni seculi medium federunt, vitas percolavamus, reperiemus profectò auctores vitarum illarum ex Romanæ Ecclesiæ, regestis, ex scrinis Apostolicae Sedis defunctorum ea, quæ retulerunt. Omnes enim Romanæ scriperunt, & vel Basilicarum Lateranensis, Vaticanae, & D. Pauli Archivis præpositi fuerunt, vel earundem Basilicarum Clero adscripti chartas, & regesta Archivorum confidere potuerunt. Sic Auctor Stephano III. Zacharia successore: *De omnibus receptis civitatis donationem in scriptis à Beato Petro, atque à Santa Romana Ecclesia, vel omnibus in perpetuum Pontificis Apostolicae Sedis misit posse fidendum, quæ bænus in Archivo Sanctæ nostræ Ecclesiæ recondita tenetur.* Sic quoque in vita Hadriani Primi citat auctor donationem Caroli Magni Beato Petro factam: *sicut, inquit, in-*

A eadem donatione contineri monstratur, addit exemplar illius donationis super Corpus B. Petri positum: *Aliaque, inquit, ejusdem donationis exempla per scriniarium hujus Sanctæ nostræ Ecclesiæ descripta ejus Excellentia secum deportavit. Quibus quidem verbis indicat auctor, se non fuisse scriniarium Archivi Vaticani, fuisse tamen ejusdem Ecclesiæ adscriptum, & donationum exempla à scrinario exarata confixisse. Quid plura? In vitis reliquorum Pontificum usque ad Nicolaum I. toties scriniorum Apostolicæ Sedis mentio facta reperitur, ut vel ob hanc rationem eorum omnium auctorem Anafastium Bibliothecarium statuerint Onuphrius Panvinius, Ciacionis, aliisque viri eruditii.*

B 8. Atque ex his omnibus pater, quantæ auctoritatis posterior pars libri Pontificalis habenda sit, ut potè quæ ab auctoriis contemporaneis, ex antiquis Romanæ Ecclesiæ monumentis in Archivis ejus assertis contexta est. Licet autem prior pars non conscripta sit ab auctoriis synchronis; ex antiquis tamen Romanæ Ecclesiæ monumentis pariter concinnata sit: adeò ut pro discernendis Romanæ Ecclesiæ ritibus, pro ejusdem disciplina, & dogmatibus cognoscendis, hic liber meritò allegari possit, cum ex eo horum omnium auctiæ eruatur. Si enim de ritibus sacrificii, qui jam inde à primis temporibus cœperunt; si de ordinationibus Episcoporum, Sacerdotum, Diaconorum, Subdiaconorum, & inferioris Cleri, eorumque nuncis; si de reliquis Martyrum, de invocatione Sanctorum, de Psalmis, & Orationibus in Ecclesiæ recitari solitis; si de varia Summi Pontificis electione; si de sexcentis aliis disciplina rituum, & dogmatum Ecclesiasticorum capitibus agamus, reperiemus profectò in hoc libro Pontificali, unde cunctis faciliat: perspectos habebimus Hæreticorum errores, & cognoscemus quando, & à quibus damnati sint; Conciliorum Generalium Acta, Pontificum decreta, Synodorum nationalium, & provincialium statuta observabimus; & quibus modis Ecclesiæ regimen octo primorum sæculorum spatio constitut, facilem conjiciemus. Ita ut vix sciām, an in tota antiquitate opus aliud reperiatur, ex quo tam multa, ac ex libro Pontificali, addisci possint.

C 9. Atque hæc sufficiant de libri Pontificalis praestantia, & auctoritate, quam Hæretici ipsi non contemnendam esse declarant. Blondellus enim, dum contra Turrianum scribit de epistolis decretalibus primorum Pontificum, observat in prolegomenis capite 12. libri Pontificalis Scriptorem vixisse ante annum septuaginta et unum, & citari à Beda, Amalario, Fortunato, Walfrido, Strabone, & aliis Anafastio Bibliothecario antiquioribus. Adjungit cap. 16. Scriptorem fortè non malum esse. Alibi fatur, eo veteres Ecclesiæ Romanæ tabulas contineri, nihilque à falsi suspicione alienius reperiri posse. Hanc Blondelli sententiam fecutus est Salmasius, qui fatur cum Blondello, authorem quasi Solis radio scriptissime, quorum tentationem, dum in operibus posthumis Dissertatione I. de serie Romanorum Pontificum, capite 12. improbare studet Pearsonius, rationem num. 12. adducit: Quia auctor ejus anonymous, & incertus sexti sæculi Scriptor, & status primitivæ Ecclesiæ ignarus fuit. Adjungit nonnulla, quæ præoccupati animi indicia spirant, & averse religione hostem produnt: uide mirum nemini videbitur, quod narrationes in libro Pontificali contentæ ipsi disponi-